

Afskedigelse af tjenestemand på grund af ueg- nethed

FOB nr. 86.60

Udtalt, at indenrigsministeriets grundlag for afskedigelse af en tjenestemand under henvisning til »uegnethed« måtte anses for noget usikkert, navnlig fordi den negative vurdering af tjenstemandens kvalifikationer var fremkommet mindre end et år efter, at vedkommende var blevet ansat som tjenestemand.

Blandt andet henset hertil fundet det betænkeligt, at hverken tjenestemanden eller hendes forhandlingsberettigede organisation ved høringerne forud for afskedigelsen modtog en nærmere redegørelse for baggrunden for den påtænkte afskedigelse, jfr. tjenestemandenslovens § 31, stk. 1.

Henstillet til indenrigsministeriet at meddele klageren, hvad ministeriet på det nu foreliggende grundlag agtede at foretage sig.

(J. nr. 1985-579-40).

A klagede over, at indenrigsministeriet i skrivelse af 31. oktober 1985 havde meddelt hende afsked fra en stilling som tjenestemandsansat fotograf på rigshospitalet som følge af uegnethed i tjenesten.

A anførte bl.a., at hverken hun eller hendes organisation forud for afgørelsen om afskedigelse havde fået lejlighed til at fremsætte kommentarer til rigshospitalets nærmere redegørelse for afskedigelsesgrunden. Under sagen og i klagen til ombudsmanden bestred A, at hun - efter 28 års ansættelse som hospitalsfotograf - skulle være uegnet i tjenesten.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A ved kontrakt af 12. april 1956 mellem hende og Samfundet og Hjemmet for Vanføre blev ansat som fotograf ved X hospital i København. Pr. 1. januar 1978 blev X hospital overtaget af staten og sammenlagt med rigshospitalet. A accepterede i den forbindelse et tilbud om at overgå til ansættelse under rigshospitalet på uændrede løn- og ansættelsesvilkår. Hendes tjenestested forblev på X hospital efter sammenlægningen.

Med virkning fra den 1. maj 1981 blev A's tjenestested ændret til rigshospitalets fotografiske afdeling (»AV-afdelingen«). Overflytningen skete som led i en løbende overførsel af personalet fra det nedlagte X hospitals bygninger.

I skrivelse af 4. januar 1982 ansøgte A rigshospitalet om at vende tilbage til en stilling som heltidsbeskæftiget fotograf. Hun havde igennem en år-række været deltidsansat med 28 timer ugentligt. Forinden havde overlæge B i en skrivelse af 16. november 1981 udtalt sig vedrørende A's ansættelse på X hospital i perioden fra den 12. april 1956 til den 1. maj 1981. Overlægen udtalte bl.a., at A under sin ansættelse på X hospital var daglig leder af røntgenafdelingens fotografiske afsnit og beskæftigede sig med klinisk fotografering, »et arbejde (A) selvstændigt udførte og administrerede med meget stor dygtighed og til alle de betjente afdelingers fulde tilfredshed«. Overlægen medgav A sin bedste anbefaling.

I skrivelse af 13. januar 1982 meddelte rigshospitalet A, at hospitalet ikke for tiden havde mulighed for at imødekomme ansøgningen.

I skrivelse af 25. januar 1983 ansøgte A efter opslag en ledig tjenestemandstilling som fotografassistent ved rigshospitalets fotografiske afdeling. Hun vedlagde udtalelsen af 16. november 1981 fra overlæge B vedrørende sin ansættelse på X hospital.

I skrivelse af 9. marts 1983 indstillede lederen af rigshospitalets fotografiske afdeling til direktionen, at A og 5 andre ansøgere blev ansat i ledige tjenestemandstillinger i afdelingen.

I skrivelse af 14. marts 1983 meddelte rigshospitalet A, at hospitalet var sindet at ansætte hende varigt i tjenestemandstillingen, såfremt helbredsforholdene skønnedes opfyldte.

Efter forud indhentet erklæring fra nævnet for helbredsbedømmelser i tjenestemandssager meddelte rigshospitalet A i skrivelse af 4. maj 1983 tjenestemandsansættelse som fotografassistent med varig ansættelse fra den 1. maj 1983 med tjeneste indtil videre ved rigshospitalets fotografiske afdeling.

Under sin ansættelse ved den fotografiske afdeling udførte A bl.a. fotografisk arbejde for klinikken for cerebral parese og børneneurologi (CP-klinikken).

Lederen af den fotografiske afdeling havde sidst i marts 1984 en samtale med rigshospitalets direktion vedrørende A's arbejde på afdelingen. Ifølge lederens notat af 10. december 1984 påpegede hun under samtalen, at A var »teknisk faglig ubrugelig«, og spurgte, om der var mulighed for forflytelse til anden afdeling. Direktionen bad lederen om sammen med en anden fotograf at tage en samtale med A.

Denne samtale med A fandt sted mandag den 2. april 1984. A fik at vide, at hun ikke egnede sig til arbejdet i den fotografiske afdeling. A blev endvidere spurgt, om der var et andet sted på hospitalet, hun kunne tænke sig at arbejde f.eks. fysiurgisk afdeling kombineret med arbejde for CP-klinikken. A svarede, at det ville hun meget gerne, da overlæge C, fysiurgisk afdeling, tidligere havde spurgt, om hun ikke kunne komme derover«. Ifølge A's oplysninger blev det også sagt, at hun fra den 9. april 1984 ikke længere skulle komme på afdelingen, og at hendes fremtidige arbejdssted måtte blive direktionens »hovedpine«.

Efter mødet sygemeldte A sig, og i skrivelse af 5. april 1984 anmodede hun rigshospitalets direktion om en udtalelse i anledning af, at hun på mødet den 2. april 1984 havde fået at vide, at hun ikke egnede sig til at arbejde i den fotografiske afdeling. I skrivelsen imødegik A nærmere lederens klager over hendes arbejde og over samarbejdsproblemer.

Ved ophøret af A's sygemelding den 16. maj 1984 blev hun sammen med sin tillidsrepræsentant indkaldt til et møde med direktionen om sit fremtidige arbejdssted.

Dette møde fandt sted den 6. juni 1984. A afleverede et notat under mødet, hvori hun bl.a. havde anført, at hun lige siden sit fremmøde for ca. 3 år siden havde følt, at hun ikke var velkommen på den fotografiske afdeling. Det havde bl.a. ikke været »lige populært, at jeg har været modstander af »faglige møder« i arbejdstiden«.

Efter mødet blev A af direktionen bedt om at holde sig hjemme, indtil hun hørte nærmere vedrørende sit fremtidige arbejdssted.

Direktionen undersøgte herefter muligheden for at overflytte A til CP-klinikken. Det fotografiske arbejde hér kunne dog ikke udfylde hele A's arbejdstid på 28 timer ugentligt, og det blev overvejet også at beskæftige hende med andet arbejde. Klinikken udtalte telefonisk over for direktionen, at man meget gerne ville have A på klinikken, »da man synes, hun er en meget dygtig fotograf«.

Efter anmodning fra direktionen havde A en drøftelse med klinikkens overfysioterapeut den 16. juli 1984. Overfysioterapeuten meddelte den 17. juli 1984 telefonisk direktionen, at klinikken ikke kunne beskæftige A med andet end fotografisk arbejde, og at dette arbejde kun udgjorde 10 timer om måneden. Klinikken var meget interesseret i at beholde hende til dette arbejde.

På et møde den 18. juli 1984 mellem direktionen og lederen af den fotografiske afdeling blev det aftalt, at A indtil udgangen af august måned 1984 skulle arbejde på epidemiafdelingen. I slutningen af august ville man på ny overveje mulighederne for hendes beskæftigelse på CP-klinikken.

Samme dag blev A underrettet såvel telefonisk som skriftligt om, at hun fra den 23. juli og indtil udgangen af august måned 1984 skulle udføre tjeneste på epidemiafdelingen.

På et møde i direktionen den 3. september 1984 fik A at vide, at hendes arbejde på epidemiafdelingen ikke havde været udført tilfredsstillende, og at der ikke var mulighed for fortsat at beskæftige hende dér. Direktionen ville i stedet søge at få hende overført til radiologisk afdeling. A bemærkede, at hun i så fald ville kontakte en læge for at få konstateret, om hendes »dårlige arm« kunne holde til dette arbejde.

I skrivelse af 6. september 1984 meddelte direktionen A, at hun med virkning fra den 10. september 1984 skulle udføre tjeneste på radiologisk afdeling.

På grund af sygdom mødte A ikke på afdelingen den 10. september 1984.

I skrivelse af 12. september 1984 anmodede direktionen A om at dokumentere sin sygdom ved indsendelse af en lægeattest.

I skrivelse af 14. september 1984 meddelte A direktionen, at hendes speciallæge ikke omgående kunne konsulteres. Hun tillod sig derfor nu at tage 3 uger af sin sommerferie.

I skrivelse af 1. oktober 1984 meddelte direktionen A, at man var blevet bekendt med, at hun ikke var mødt på radiologisk afdeling den 1. oktober 1984 efter udløbet af hendes 3 ugers ferie. Direktionen anmodede hende om at fremsende en lægeerklæring, der skulle være direktionen i hænde senest torsdag den 4. oktober 1984, kl. 12.00. I skrivelse af 3. oktober

1984 meddelte A's mand direktionen, at A skulle til speciallægekonsultation den 5. oktober 1984.

I skrivelse af 8. oktober 1984 meddelte A's speciallæge direktionen, at hendes gener i armen stammede fra et brud, som hun havde pådraget sig i højre skulder i januar 1982. Hendes klager forekom »helt reelle«, og der var ingen udsigt til bedring, såfremt skulderen ikke blev skånet.

Speciallægen mente ikke, at A ville kunne klare arbejdet i en røntgenafdeling, som indebar løft af kassetter og lignende.

I skrivelse af 18. oktober 1984 meddelte direktionen A, at direktionen efter en gennemgang af lægeerklæringen ikke fandt, at A var uarbejdsdygtig. Direktionen anmodede hende derfor om at møde på radiologisk afdeling den 22. oktober 1984.

A erfarede ved sit fremmøde på radiologisk afdeling den 22. oktober 1984, at hun i hele arbejdstiden udelukkende skulle løfte kassetter, hvilket hun fandt helbredsmæssigt uforsvarligt. Dertil kom, at arbejdstiden lå langt ud over hendes normerede tid, som man tidligere havde afslået at forlænge.

Den 23. oktober 1984 sygemeldte A sig over for radiologisk afdeling.

A mødte ikke senere på afdelingen. Hun gik ud fra, at hun befandt sig i en »ventepengesituation«, ligesom da der blev søgt etableret en stilling til hende på CP-klinikken.

I skrivelse af 28. november 1984 anmodede rigshospitalet indenrigsministeriet om at tage A's eventuelle videre ansættelse op til overvejelse. Rigshospitalet kunne ikke acceptere hendes sygemelding og fandt, at mulighederne for at beskæftige hende var udtømte, såfremt hun nægtede at arbejde på radiologisk afdeling.

I skrivelse af 4. december 1984 anmodede indenrigsministeriet finansministeriet om en udtalelse om, hvorvidt der var grundlag for, at indenrigsministeriet indledte en afskedigelsessag mod A, jfr. tjenestemandslovens § 28.

Den 5. december 1984 anmodede finansministeriet telefonisk indenrigsministeriet om at modtage nærmere oplysninger om den konkrete begrundelse for den påtænkte afskedigelse. Indenrigsministeriet videregav samme dag telefonisk anmodningen til rigshospitalet. Under henvisning hertil

fremsendte rigshospitalet den 14. december 1984 et notat af 10. december 1984 fra hospitalets fotografiske afdeling. Notatet indeholdt bl.a. følgende:

» ...

Personalet har udvist meget stor tålmodighed, (A) har fået alle chancer i løbet af de ca. 3 år, hun har været på afdelingen. Ved gentagne samtaler inden for de år, både med forskellige fotografer og undertegnede, er hun blevet gjort opmærksom på, at arbejdet ikke var tilfredsstillende, for eksempel kunne hun ikke se at stille skarpt, hvorfor hun blev bedt om at bruge briller, hun sagde, hun brugte briller, men ingen har set hende med briller. Ved genbestillinger af billeder som skal passe sammen, eller have en bestemt størrelse, måtte vi gentagne gange sende arbejdet tilbage, hvilket til sidst resulterede i, at arbejdet måtte laves om, når (A) var gået, der kunne daglig være ekstra forbrug af papir på omkring et par hundrede kroner samt til tider overarbejde for en af de andre fotografer.

Vi har ligeledes flere gange haft en tekniker til at se på apparaturet, da (A) mente, det var årsagen, men der blev ikke fundet fejl, der kunne bekræfte det.

I begyndelsen af (A's) ansættelse var hun på atelieret og fotografere patienter, dette måtte hurtigt ophøre, da vi erfarede, hun ikke havde sans for proportioner-lyssætning-skarphedsindstilling eller nogen form for beskæring.

Ved arkivering og datering blev billeder og negativer stemplet forkert og påsat forkert personnummer.

Montering af lysbilleder var skæve og snavsede.

Ved fremkaldelse af sort/hvid film, deriblandt microoptagelser indleveret fra hele hospitalet, kom det i forkert fremkaldelse eller forkert tid.

Ved en simpel ting som retouche af repronogativer manglede tit tal og endelser på negativet.

De mange ting (A) ikke evnede blev til sidst så stor en belastning for afdelingen, at personalet bad om at få (A) flyttet til en anden afdeling.

...«

I skrivelse af 19. december 1984 meddelte indenrigsministeriet finansministeriet, at ministeriet var sindet at meddele A afskedigelse på grund af uegnethed i tjenesten. Indenrigsministeriet henviste til notatet af 10. december 1984 fra rigshospitalet. Indenrigsministeriet anmodede finansministeriet om en udtalelse om A's krav på pension, jfr. tjenestemandslovens § 31, stk. 3.

I skrivelse af 12. februar 1985 svarede finansministeriet indenrigsministeriet, at A ved afskedigelse ikke havde krav på egenpension eller opsat pension, jfr. tjenestemandspensionslovens §§ 2, stk. 1, og 24, stk. 1.

I skrivelse af 13. marts 1985 meddelte indenrigsministeriet rigshospitalet, at ministeriet kunne tilslutte sig, at der på baggrund af hospitalets konstatering af, at A ikke var egnet til at udføre en faglært fotografers arbejde, blev indledt en afskedigelsessag mod hende.

I skrivelser af 18. april 1985 gav rigshospitalet henholdsvis A og hendes centralorganisation adgang til at udtale sig i sagen, jfr. tjenestemandslovens § 31, stk. 1. Hospitalets skrivelse var vedlagt kopi af indenrigsministeriets skrivelse af 13. marts 1985. Udtalelserne skulle være hospitalet i hænde inden tre uger.

I skrivelse til centralorganisationen (CO II) oplyste hospitalet, at baggrunden for indberetningen til indenrigsministeriet var, at hospitalet siden april måned 1984 forgæves havde forsøgt at finde et arbejde, som A kunne bestride tilfredsstillende. Rigshospitalet oplyste i øvrigt, at A var udeblevet fra det sidste arbejdssted på radiologisk afdeling den 23. oktober 1984.

I skrivelse af 22. april 1985 anmodede A indenrigsministeriet om aktindsigt i sin afskedigelsessag. Under henvisning til en telefonsamtale samme dag mellem A's mand og indenrigsministeriet oplyste A, hun havde sagens akter bortset fra de skrivelser, som rigshospitalet havde sendt til indenrigsministeriet den 28. november og 14. december 1984.

I skrivelse af 2. maj 1985 til rigshospitalet fremsatte A sine bemærkninger til den påtænkte afskedigelse. Hun bestred, at hun var uegnet til fotografisk arbejde, og henviste i den forbindelse til anbefalingen i skrivelser af 16. november 1981 fra overlæge B. Hun fandt ikke, at mulighederne for at beskæftige hende ved hospitalet kunne anses for udtømt. Hun henviste herved til sit ønske om at blive overflyttet til fysiurgisk afdeling hos overlæge C kombineret med arbejde for CP-klinikken.

Med skrivelse af 6. maj 1985 sendte indenrigsministeriet A kopi af de skrivelser med bilag, som hun havde anmodet om aktindsigt i, og som hun ikke tidligere havde modtaget, herunder redegørelsen af 10. december 1984 fra lederen af fotografisk afdeling til rigshospitalets direktion. Indenrigsministeriet henviste A til at fremsætte eventuelle bemærkninger til rigshospitalet inden for den af hospitalet med skrivelse af 18. april 1985 fastsatte frist på tre uger.

A modtog aktindsigt samtidig med, at 3 ugers fristen udløb, og hun måtte derfor tage det fremsendte »ad notam«.

I skrivelse af 7. maj 1985 anmodede A's centralorganisation rigshospitalet om en nærmere redegørelse for spørgsmålet om hendes udeblivelse fra tjenesten siden den 23. oktober 1984.

I skrivelse af 7. juni 1985 til centralorganisationen redegjorde rigshospitalet for sagsforløbet i september og oktober måned 1984 vedrørende A's placering på radiologisk afdeling.

I skrivelse af 14. august 1985 meddelte centralorganisationen rigshospitalet, at organisationen nærrede »betænkelighed ved afskedigelse af (A) på det nuværende grundlag«. Centralorganisationen bemærkede følgende:

» ...

Der er ingen tvivl om, at den pågældende medarbejder har optrådt forkert ved bare at blive væk fra tjenesten, men det er samtidig vor opfattelse, at rigshospitalet burde have reageret over for hende, således at ansættelsesforholdet kunne være blevet bragt i orden på et meget tidligere tidspunkt.

Det er endvidere vor opfattelse, at sagen snarest bør finde sin løsning ved anvendelse af tjenestemandslovens regler om suspension, disciplinærfølgning og injurispørgsmål, idet der tilsyneladende er divergerende opfattelse af den opståede situation.«

I skrivelse af 28. august 1985 orienterede rigshospitalet indenrigsministeriet om høringsssvarene fra A og centralorganisationen. Under henvisning til det tidligere fremsendte fastholdt hospitalet, at mulighederne for at beskæftige A var udtømt, at A var udeblevet fra tjenesten uden lovlig grund fra den 23. oktober 1984, og at rigshospitalet fandt det påfaldende, at den invaliditet, hun nu påberåbte sig som undskyldning for ikke at kunne ar-

bejde på radiologisk afdeling, eksisterede på det tidspunkt, da hun blev helbredsbedømt forud for tjenestemandsansættelsen den 1. maj 1983.

I skrivelse af 31. oktober 1985 meddelte indenrigsministeriet A »i medfør af tjenestemandslovens § 28 afsked som følge af uegnethed i tjenesten fra udgangen af januar måned 1986 uden ret til aktuel egenpension eller opsat pension«.

A klagede til ombudsmanden over, at hverken hun eller hendes centralorganisation havde fået lejlighed til at udtale sig på grundlag af redegørelsen af 10. december 1984 fra lederen af rigshospitalets fotografiske afdeling. Hun klagede endvidere over, at hun aldrig havde modtaget svar på sin skrivelse af 5. april 1984 til rigshospitalets direktion.

I en udtalelse bemærkede rigshospitalet bl.a. følgende:

» ...

Den i (A's klage) omtalte udtalelse fra AV-afdelingen er udarbejdet af afdelingens leder på foranledning af direktionen.

Direktionen finder ikke, at man har været forpligtet til at forelægge denne redegørelse for (A) eller for organisationen, idet den er udarbejdet efter anmodning fra indenrigsministeriet som en underbygning af en eventuel afskedigelsessag.

For så vidt angår det manglende skriftlige svar på (A's) skrivelse af 5. april 1984 til rigshospitalets direktion bemærkes, at direktionen på grund af sagens natur anså det for mere formålstjenligt at drøfte forholdene med den pågældende på et møde den 6. juni 1984.

...

Direktionen fandt det efter mødet, hvor alle punkter var blevet gennemgået, og (A) havde fået direktionens syn på sagen, unødvendigt at besvare skrivelserne. Der var i øvrigt på mødet enighed om, at situationen på AV-afdelingen nu var så »tilspidset«, at der måtte findes et nyt arbejdssted til (A), hvorfor man bad hende om at blive hjemme, indtil dette var sket.

Rigshospitalet har, som fastsat i tjenestemandsloven, indhentet udtalelser fra (A) og centralorganisationen, inden man foretog indstilling til indenrigsministeriet om afsked. Disse udtalelser er fremsendt til ministeriet ved

skrivelse af 28. august 1985 samtidig med indstilling om afsked. Hospitalet har således ikke som anført negligeret centralorganisationens synspunkter.«

Indenrigsministeriet henholdt sig i sin udtalelse til udtalelsen fra rigshospitalet. Supplerende bemærkede ministeriet bl.a., at det forhold, at A ikke fremkom med en fornyet udtalelse efter aktindsigten den 6. maj 1985, efter ministeriets opfattelse måtte tolkes således, at hun ikke havde yderligere kommentarer til sagen ud over det i skrivelsen af 2. maj 1985 allerede anførte.

I en skrivelse til A udtalte jeg herefter følgende:

»Det fremgår af sagen, at myndighederne overvejede forskellige begrundelser for den påtænkte afskedigelse af Dem.

Som afskedigelseskrivelsen af 31. oktober 1985 er formuleret, må jeg lægge til grund, at alene uegnethed i tjenesten dannede grundlag for afskedigelsen. Det forhold, at De efter rigshospitalets opfattelse uden lovlig grund udeblev fra tjenten den 23. oktober 1984, var således ikke i sig selv afgørende for afskedigelsen af Dem.

De negative vurderinger af Deres egnethed i tjenesten - og det konkrete grundlag herfor - findes navnlig i redegørelsen af 10. december 1984 fra lederen af rigshospitalets fotografiske afdeling vedrørende Deres arbejde på afdelingen i tiden fra den 1. maj 1981 til april 1984 samt Deres arbejde i epidemiafdelingen i juli-august 1984.

Det fremgår af sagen, at De under Deres tjeneste på den fotografiske afdeling udførte opgaver for CP-klinikken, hvorfra der foreligger positive udtalelser om Deres arbejde. På linje hermed er udtalelsen i skrivelsen af 16. november 1981 fra overlæge (B) vedrørende Deres arbejde som fotograf i årene fra 1956-1981 på (X) hospital.

Der blev ikke i forbindelse med Deres ansættelse i tjenestemandstillingen den 1. maj 1983 rejst spørgsmål om Deres faglige kvalifikationer. De havde da været på den fotografiske afdeling i 2 år. Tjenestemandsansættelsen fandt sted uden prøvetid og efter indstilling fra lederen af den fotografiske afdeling.

På denne baggrund er det min opfattelse, at afskedigelsesgrundlaget - uegnethed - som det forelå for indenrigsministeriet i foråret 1985, måtte anses som noget usikkert. Jeg har herved navnlig hæftet mig ved, at den negative vurdering af Deres faglige kvalifikationer fremkom (på mødet den 2. april 1984) mindre end et år efter, at De var blevet ansat som tjenestemand.

Blandt andet henset hertil finder jeg det betænkeligt, at hverken De eller Deres centralorganisation ved høringerne efter tjenestemandslovens § 31, stk. 1, modtog en nærmere redegørelse for baggrunden for den påtænkte afskedigelse af Dem, f.eks. i form af en kopi af redegørelsen af 10. december 1984 fra den fotografiske afdeling. Jeg henviser herved til,

at ombudsmanden tidligere i en række sager har givet udtryk for den opfattelse, at der i sager om uansøgt afsked på grund af påstået uegnethed, samarbejdsvanskeligheder m.v., inden afskedigelsen sker, i almindelighed bør gives den ansatte en redegørelse - der efter omstændighederne bør være skriftlig - for grundlaget for den påtænkte afgørelse. Der sigtes herved til en redegørelse, der angiver de forhold fra den pågældendes side, der lægges vægt på, og som - for så vidt der foreligger bevismæssige spørgsmål - angiver det bevismæssige grundlag for, at de pågældende forhold antages at foreligge. Denne opfattelse, som må ses i sammenhæng med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger vedrørende partsmedvirken (kontradiktion) i sager vedrørende bebyrdende forvaltningsafgørelser, er også lagt til grund i retspraksis, jfr. herved dommene i Ugeskrift for Retsvæsen 1971, s. 830, og 1980, s. 131. Da De med indenrigsministeriets skrivelse af 6. maj 1985 modtog en kopi af afdelingslederens redegørelse af 10. december 1984, var den tre ugers frist for Deres eventuelle bemærkninger til afskedigelsen, som rigshospitalet havde fastsat i skrivelsen af 18. april 1985, ved at udløbe. På den baggrund burde indenrigsministeriet efter min opfattelse samtidig med den meddelte aktindsigt i skrivelsen af 6. maj 1985 have meddelt Dem en forlængelse af fristen. Jeg har gjort indenrigsministeriet og rigshospitalet bekendt med min opfattelse. Jeg har samtidig henstillet til indenrigsministeriet at meddele Dem, hvad ministeriet på det nu foreliggende grundlag agter at foretage sig. Jeg har udbedt mig underretning om, hvad der videre sker i sagen. ...«

Supplerende oplysninger om sagen

I brev af 26. januar 1988 meddelte Sundhedsministeriet A følgende:

»I skrivelse af 5. marts 1987 har Folketingets Ombudsmand afgivet en udtalelse i anledning af Deres klage over afskedigelsen af Dem fra en stilling som tjenestemandsansat fotograf på (x-hospital). På foranledning heraf er (hospitalet) fremkommet med udtalelse af 15. juni 1987 og 14. oktober 1987, som De har haft lejlighed til at kommentere. Sundhedsministeriet skal herefter bemærke følgende:

Folketingets Ombudsmand anfører i sin skrivelse af 5. marts 1987, at afskedigelsesgrundlaget - uegnethed - som det forelå for Indenrigsministeriet i foråret 1985, måtte anses som noget usikkert, især under hensyn til, at den negative vurdering af Dem fremkom mindre end 1 år efter, at De var blevet ansat som tjenestemand.

Det fremgår af (hospitalets) redegørelse af 10. december 1984, at der fra starten af Deres ansættelse på hospitalet har været problemer med hensyn til Deres arbejde, og at afdelingens ledelse i første omgang forsøgte at løse

vanskelighederne internt og ikke gjorde direktionen opmærksom på problemerne før marts 1984.

(Hospitalet) har endvidere i skrivelse af 14. oktober 1987 til Sundhedsministeriet oplyst, at De blev ansat som tjenestemand på det tidspunkt, hvor det blev muligt at foretage en egentlig overflytning af de kliniske fotografer fra overenskomstansættelse til tjenstemandsansættelse. Der var således tale om, at (hospitalet) ønskede principiel ændring af ansættelsesformen for en gruppe, og det var i 1983 lykkedes at fremskaffe stillinger til hovedparten af gruppens medlemmer. I skrivelse af 7. december 1987 har De hertil anført, at De aldrig har været overenskomstsansat og således ikke har tilhørt den af (hospitalet) anførte overenskomstgruppe, som man ønskede principiel ændring af ansættelsesformen for. (Hospitalet) har i skrivelse af 14. januar 1988 hertil forklaret, at De på daværende tidspunkt var ansat på tjenstemandslignende vilkår og altså ikke tjenstemandsansat, og at (hospitalet) på pågældende tidspunkt ønskede at få ikke-tjenstemandsansatte fotografer ansat som tjenstemænd. Af hensyn til arbejdsklimaet ønskede såvel organisationen som ledelsen på afdelingen de ledige tjenstemandsstillinger fordelt efter anciennitet. Der er således ikke i forbindelse med nogen af de nævnte ansættelser foretaget en faglig vurdering. På denne baggrund finder Sundhedsministeriet fortsat, at Deres afskedigelse har hvilet på et tilstrækkeligt grundlag.

Folketingets Ombudsmand påpeger endvidere, at De og Deres centralorganisation ved høringen efter tjenstemandslovens § 31, stk. 1, ikke modtog en nærmere redegørelse for baggrunden for den påtænkte afskedigelse, f.eks. i form af en kopi af redegørelsen af 10. december 1984. (Hospitalet) har imidlertid oplyst, at såvel De som Deres centralorganisation ved møder med afdelingens ledelse og (hospitalets) direktion blev gjort bekendt med alle forhold. På denne baggrund finder Sundhedsministeriet ikke, at det forhold, at redegørelsen for baggrunden for den påtænkte afskedigelse blev givet i mundtlig form, har haft betydning for afskedigelsen.

Endelig påpeger Folketingets Ombudsmand, at da De modtog notatet af 10. december 1984, var 3-ugers fristen for eventuelle bemærkninger ved at udløbe. Sundhedsministeriet finder, at fristen for Deres eventuelle bemærkninger burde have været forlænget. Under henvisning til, at De og Deres centralorganisation allerede var bekendt med baggrunden for den påtænkte afskedigelse og til, at det fremsendte materiale ikke indeholdt nye synspunkter, finder Sundhedsministeriet imidlertid ikke, at denne formelle fejl har haft betydning for afskedigelsen.

Sundhedsministeriet agter således ikke at foretage sig videre i sagen.«

Den 25. april 1988 meddelte jeg Sundhedsministeriet følgende:

»Sundhedsministeriet har den 26. januar 1988 underrettet mig om ministeriets samtidige skrivelse til (A). I skrivelsen har ministeriet meddelt (A), at ministeriet på baggrund af min henstilling i skrivelse af 5. marts 1987 ikke agter at foretage sig videre i sagen.

Grundlaget for min henstilling til ministeriet var bl.a., at jeg efter min gennemgang af sagen måtte anse afskedigelsesgrundlaget - uegnethed - som noget usikkert. Jeg hæftede mig herved navnlig ved, at den negative vurdering af (A's) faglige kvalifikationer fremkom mindre end et år efter, at hun var blevet ansat som tjenestemand.

Efter de nu foreliggende oplysninger blev (A) ansat som tjenestemand på det tidspunkt, hvor det blev muligt at foretage en egentlig overflytning af de kliniske fotografier fra overenskomstansættelse til tjenstemandsansættelse. Der var tale om, at (hospitalet) ønskede principiell ændring af ansættelsesformen for en gruppe, og det var i 1983 lykkedes at fremskaffe stillinger til hovedparten af gruppens medlemmer. Af hensyn til arbejdsklimaet ønskede såvel organisationen som ledelsen på afdelingen de ledige tjenstemandsstillinger fordelt efter anciennitet. Der blev således ikke i forbindelse med nogle af de nævnte ansættelser foretaget en faglig vurdering. På denne baggrund finder Sundhedsministeriet fortsat, at (A's) afskedigelse hvilede på et tilstrækkeligt grundlag.

Jeg skal hertil bemærke, at disse oplysninger blot bekræfter min tidligere konstatering af, at der ikke i forbindelse med (A's) ansættelse i tjenstemandsstillingen blev rejst spørgsmål om hendes faglige kvalifikationer, selv om der efter det oplyste havde været problemer med (A's) arbejde i de 2 år, hun havde været på den fotografiske afdeling, jf. redegørelsen af 10. december 1984 fra lederen af afdelingen. Uanset det nu oplyste om baggrunden for tjenstemandsansættelsen af (bl.a.) (A) gav ansættelsessagen efter min opfattelse en nærliggende anledning til forinden at få afklaret (A's) egnethed til fortsat ansættelse. Jeg henviser til, at tjenstemandsansættelse af (bl.a.) (A) uden forbehold blev indstillet af lederen af den fotografiske afdeling i en skrivelse af 9. marts 1983 til direktionen.

Ved min vurdering af afskedigelsesgrundlaget - uegnethed - har jeg, som det fremgår af min udtalelse af 5. marts 1987, endvidere taget hensyn til de positive udtalelser om (A's) arbejde fra henholdsvis (y-klinikken) og fra overlæge . . . Disse udtalelser er der ikke fremsat bemærkninger til i det senere sagsforløb.

På den baggrund må jeg fastholde min opfattelse, hvorefter afskedigelsesgrundlaget - uegnethed - må anses for noget usikkert.

I min udtalelse af 5. marts 1987 anførte jeg endvidere, at jeg fandt det betænkeligt, at hverken (A) eller hendes centralorganisation ved høringerne efter tjenstemandslovens § 31, stk. 1, modtog en nærmere redegørelse for baggrunden for den påtænkte afskedigelse af hende.

(Hospitalet) har hertil oplyst, at såvel (A) som hendes centralorganisation ved møder med afdelingens ledelse og (hospitalets) direktion blev gjort bekendt med alle forhold. Sundhedsministeriet har telefonisk oplyst, at der sigtes til de møder, som er omtalt i sagsfremstillingen i min skrivelse af 5. marts 1987 til (A). På denne baggrund finder Sundhedsministeriet ikke, at det forhold, at redegørelsen for baggrunden for den påtænkte afskedigelse blev givet i mundtlig form, har haft betydning for afskedigelsen.

Som det er anført i min udtalelse af 5. marts 1987, bør en redegørelse for baggrunden for en påtænkt afskedigelse efter omstændighederne være skriftlig.

I den foreliggende sag overvejede (hospitalet) og Sundhedsministeriet at anvende flere forskellige afskedigelsesgrunde (ulovlig udeblivelse, sygdom eller uegnethed).

På baggrund af usikkerheden om valget af afskedigelsesgrundlag og under hensyn til sagens forholdsvis komplicerede karakter burde den nærmere re-

degørelse for baggrunden for den påtænkte afskedigelse af (A) efter min opfattelse have været meddelt hende og hendes centralorganisation skriftligt. Jeg bemærker i den forbindelse, at centralorganisationens høringsvar i skrivelse af 14. august 1985 synes at afspejle usikkerheden om det valgte afskedigelsesgrundlag. Organisationens bemærkninger vedrører alene spørgsmålet om (A's) udeblivelse fra tjenesten.

Jeg kan i øvrigt henholde mig til det, som jeg har anført i min skrivelse af 5. marts 1987 til (A).

Da jeg som nævnt fortsat må finde grundlaget for afskedigelsen noget usikkert, har jeg samtidig hermed meddelt (A), at jeg i givet fald vil være indstillet på at henstille til Justitsministeriet, at der meddeles hende fri proces under en eventuel retssag vedrørende afskedigelsens lovlighed.«

Efter A's ønske henstillede jeg den 20. juni 1988 til Justitsministeriet om at meddele A fri proces under en eventuel retssag vedrørende lovligheden af ministeriets afgørelse af 31. oktober 1985 om afskedigelse.

Justitsministeriet meddelte A i brev af 29. juni 1988, at ministeriet ville meddele fri proces, såfremt A ønskede at anlægge sag vedrørende afskedigelsens lovlighed.